

Brüssel, 17. juuli 2023
(OR. en)

11827/23

AGRI 407
AGRIFIN 86
AGRIORG 86

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	Turuolukord, eelkõige pärast sissetungi Ukrainasse - <i>Teave komisjonilt ja eesistujariikidelt</i> - <i>Arvamuste vahetus</i>

Pidades silmas nõukogu (põllumajandus ja kalandus) 25. juuli 2023. aasta istungit, edastatakse delegatsioonidele lisas eespool nimetatud teemat käsitlev eesistujariigi dokument, mis sisaldab küsimusi ministrite mõttevahetuse struktureerimiseks.

Turuolukord, eelkõige pärast sissetungi Ukrainasse

Pärast Venemaa sissetungi Ukrainasse 2022. aasta veebruaris on saanud selgeks, et Euroopa Liidus on vaja suurendada teadmisi toiduga kindlustatuse tagamiseks vajalike põhiliste toorainete kättesaadavuse kohta. Eesmärk on edendada siseturu läbipaistvust ning hinnata sobivaid meetmeid ja tegevusi, mida tuleb rakendada nende toorainete kaubanduskanalite võimalike häirete korral.

Mis puudutab rahvusvahelist olukorda, siis rahvusvaheline teraviljanõukogu (International Cereal Council, ICC) vähendas juunikuu aruandes 2023/24. aasta hooajaks ülemaailmset teraviljatoodangu prognoosi 2 miljoni tonni võrra 2292 miljoni tonnini. Maailma kogutoodangu vähenemine on tingitud hiljutistest ulatuslikest ja ekstreemselt kuivadest ilmastikutingimustest, mis on avaldanud negatiivset mõju ülemaailmsele saagikusele.

Nendest probleemidest hoolimata prognoositakse, et teraviljatoodangu kumulatiivne prognoos on vaid veidi väiksem kui kaks aastat tagasi, mil see ulatus 2295 miljoni tonnini.

Prognoositud tarbimine peaks siiski ületama toodangut, mis toob kaasa hooaja lõpu varude vähenemise 2,5 % võrreldes eelmise hooajaga.

Selline varude vähenemine koos Musta mere teraviljakoridori kokkuleppe uuendamisega seotud ebakindlusega tähendab, et maailma põhilistel teraviljaturgudel jääb valdavaks volatiilsus.

Teisest küljest võeti 19. mail 2022 vastu komisjoni rakendusmäärus (EL) 2022/791, et omada vahendeid, mis aitaksid leevendada volatiilsust ja suurendada teadlikkust varude olukorrast ELi tasandil. Selle määrusega muudetakse rakendusmäärust (EL) 2017/1185 teravilja-, õliseemne- ja riisivarude tasemetest teatamise osas. Määrusega kehtestatakse kohustus edastada see teave põllumajandussektorilt Euroopa Komisjonile alates 2022. aasta juulist.

Pärast kõnealuse uue varude seire raamistiku loomist jälgitakse süsteemi põllumajandusturu ekspertiisrühma koosolekutel ning komisjon annab korrapäraselt aru liikmesriikide teatiste seisust.

Üks aasta pärast igakuist varude seiret tasub hinnata selle tõhusust ja kasulikkust.

Võttes arvesse praegust konteksti ja paljude oluliste põllumajanduslike toorainete turustusaasta algust ning selleks, et hõlbustada konstruktiivseid arutelusid nõukogus, esitatakse järgmised küsimused:

- 1. Võttes arvesse, et teravilja- ja õliseemnete kampaania algas 1. juulil, kuidas tajuvad liikmesriigid turuolukorda oma 2023. aasta saagiprognoside ja geopoliitilise konteksti põhjal? Milliseid probleeme ennustavad liikmesriigid keskpikas ja pikas perspektiivis?*
- 2. Millised on liikmesriikide kogemused ja ootused seoses uue varude seire süsteemi panusega turu läbipaistvuse suurendamisse? Milliseid muid vahendeid peate asjakohaseks turuolukorra paremaks mõistmiseks, eelkõige seoses võimalike kriisiolukordade prognoosimisega?*
